Diarienummer: SN-2023/182

Huddinge

Verksamhetsplan 2024

Socialnämnd

Innehållsförteckning

Nämndens grunduppdrag **3**
Förutsättningar för planering **3**
Nämndens tolkning av kommunfullmäktiges mål **5**
Nämndens mål och resultat **5**
Målområde: En trygg kommun där människor trivs och växer - social hållbarhet 5
Målområde: En hållbar naturkommun - ekologisk hållbarhet 10
Målområde: En ansvarsfull ekonomi i hela Huddinge - ekonomisk hållbarhet 11
Effektiviseringsarbete **12**
Ekonomi **14**
Resultaträkning 14
Drift per verksamhet 15
Särskilda satsningar 16
Extern finansiering 17
Investeringar 17
Intern kontroll **18**
Struktur för nämndens internkontrollarbete 18
Åtgärder för att minska identifierade risker ..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
Åtgärder utifrån rekommendation från revision eller annan extern granskning 18
Plan för uppföljning och insyn **19**
Källförteckning **19**

Bilaga 1: Socialförvaltningens plan för uppföljning, stöd och kontroll 2024–2026
Bilaga 2: Socialnämndens upphandlingsplan 2024

Nämndens grunduppdrag

En grund för socialtjänstens arbete är principen om människors lika värde och allas rätt till trygghet, vård och omsorg. Det innebär att människor som har behov ska få stöd att förbättra sin livssituation. Socialnämnden har det övergripande ansvaret för hela processen från att identifiera behov till att fatta beslut, genomföra insatser, följa upp resultat och kontinuerligt utveckla insatser. De flesta insatserna utförs främst i egen regi, men det finns även viss verksamhet som bedrivs i extern regi.

En central del av socialnämndens arbete är att samordna kommunens förebyggande åtgärder och att bedriva proaktivt arbete där målet är att nå människor innan deras problem blir för omfattande.

Socialnämndens ansvarsområde inkluderar kommunens individ- och familjeomsorg som arbetar för målgrupperna:

- Barn och ungdomar i åldrarna 0 till 20 år och som är i behov av skydd och/eller stöd.
- Individer över 20 år som missbrukar eller har beroendeproblematik av alkohol, narkotika och/eller tabletter samt spel om pengar.
- Individer över 20 år som vill lämna kriminella grupperingar.
- Individer över 20 år som är utsatta för mäns våld mot kvinnor, våld av närstående, hedersrelaterat våld och förtryck samt som utövar våld mot närstående.
- Individer över 18 år med psykiska funktionsnedsättningar.

Verksamheten erbjuder även stöd till anhöriga personer som omfattas av målgrupperna. I kärnuppdraget ligger att öka den enskildes eller familjens förutsättningar för att leva under så bra levnadsvillkor som möjligt och att stärka individer att leva ett självständigt liv. Detta innebär att verksamheten alltid eftersträvar lösningar som tar tillvara individens och/eller familjens egna resurser. I uppdraget ingår även mottagandet av ensamkommande barn, erbjuda familjerådgivning samt det familjerättsliga uppdraget. För brukare inom socialpsykiatrins särskilda boenden och biståndsbedömd sysselsättning som har behov av hälso- och sjukvårdsinsatser utförs dessa av vård-och omsorgsnämndens hälso- och sjukvårdsorganisation.

Lagstiftning som reglerar socialnämndens arbete inkluderar bland annat socialtjänstlagen (SoL), lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) samt hälso- och sjukvårdslagen (HSL) samt föräldrabalken.

Socialnämnden samarbetar även med frivilligorganisationer som är engagerade inom området och bidrar till verksamheten för att främja samhällsengagemang.

Förutsättningar för planering

Det är av yttersta vikt att förebygga att människor hamnar i socialt utanförskap eftersom det kan öka risken för en rad problem; psykisk ohälsa, sociala svårigheter, missbruk, våld, ungdomskriminalitet och arbetslöshet. För att förhindra en sådan utveckling behöver individ- och familjeomsorgens arbete omfatta både tidiga och förebyggande insatser - *första linjens socialtjänst,* som insatser till stöd för de personer som redan befinner sig i ett socialt utanförskap - *andra linjens socialtjänst.* En särskild utmaning som behöver uppmärksammas är den utsatthet och de samhällskostnader som är kopplade till kriminella grupperingar. Nätverkskriminaliteten och dess negativa konsekvenser är ett problem som sträcker sig bortom kommunens gränser och kräver samordning och etablerande av hållbara strukturer såväl inom nämnden som samordnat mellan nämnderna men även mellan olika myndigheter och med nationella aktörer. Detta är en nationell utmaning och nämnden ser behovet av ett gemensamt samhällsengagemang för att bygga upp förtroende och uppnå social hållbarhet i vårt samhälle.

Förvaltningen är medveten om att omställningen till en första och en andra linjens socialtjänst kommer att medföra dubbla kostnader över längre period. Å ena sidan ökar kostnaderna för det förebyggande arbetet samtidigt som kostnaderna för myndighetsutövningen och de individer som redan behöver omfattande stöd kvarstår.

Förebygga att personer hamnar i socialt utanförskap

Socialt utanförskap beror på olika faktorer såsom brister i boendemiljö, utbildning, hälsa, sociala relationer, tillgång till alkohol och droger, kriminalitet och/eller utsatthet för våld. Särskild uppmärksamhet bör riktas mot barn och ungdomar eftersom de är särskilt sårbara och riskerar att fastna i en negativ spiral som är svår att bryta om de växer upp i en situation av socialt utanförskap. Dessa ungdomar löper ökad risk att drabbas av problem som psykisk ohälsa, sociala utmaningar, missbruk, våld, ungdomskriminalitet och arbetslöshet.

För att förhindra en sådan utveckling fortsätter individ- och familjeomsorgens sitt omställningsarbete mot en än mer lättillgänglig, närvarande och kunskapsbaserad socialtjänst. Fler ska ges stöd tidigt i förebyggande syfte och förhindra att problem växer sig större. Ett särskilt fokus ligger på att stärka och utveckla stöd till familjer och föräldrar på familjecentraler och i skolor i särskilt utsatta områden i kommunen. Det handlar också om ett förebyggande arbete med syfte att bekämpa mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer, främja den psykiska- och fysiska hälsan samt förebygga missbruk så att barn och ungdomar får växa upp med trygga familjerelationer

Verksamheten kommer fortsätta att utveckla det uppsökande arbetet för att förhindra insocialisering[1] till kriminella nätverk samt att motivera fler att lämna dessa nätverk. Det uppsökande arbetet ska även stärkas vad avser vuxna med bland annat psykisk ohälsa för att motverka socialt utanförskap i de olika kommundelarna.

För att genomföra denna omställning framåt behöver förvaltningen säkra det framtida behovet av lokaler, mötesplatser och boenden samt hantera risken för kompetensförsörjningsbristen. Detta är nödvändigt för att säkerställa att de nödvändiga resurserna och förutsättningarna finns på plats för att stödja arbetet med att förebygga socialt utanförskap och främja en sund utveckling för kommunens invånare.

Säkra förvaltningens framtida behov av lokaler och boenden

I sin strävan att erbjuda en mer lättillgänglig socialtjänst behöver socialtjänsten finnas närmare kommuninvånarna. För att motverka desinformation och öka förtroendet för socialtjänsten behöver socialtjänsten stärka sin lokala förankring, särskilt i utsatta områden. Där det är möjligt behöver en utökad samverkan och samlokalisering mellan socialtjänsten och andra förvaltningar eller aktörer inom region eller civilsamhället ske. Därför behöver nämndens verksamheter tillgång till ändamålsenliga verksamhetslokaler och mötesplatser framför allt i Skogås, Flemingsberg, Vårby och centrala Huddinge. Därutöver behöver socialtjänsten fortsatt stärka sitt uppsökande arbete för att tidigt bygga relationer till individer och familjer som därmed får en ökad tillit till och ökad kännedom om socialtjänstens uppdrag och olika insatser. Ett lyckat förebyggande arbete kommer på kort sikt leda till att fler nås eller söker stöd från socialtjänsten och på längre sikt leda till att färre individer och familjer kommer i kontakt med socialtjänstens myndighetsutövning.

För att kunna erbjuda ett sammanhållet stöd för de som är i behov av biståndsbedömda insatser finns även behov av stödboenden i kommunen. Behandlingsresan följer många gånger inte en rak linje och behovet av stöd kan variera under tidens gång. Genom att kunna erbjuda fler personer vård på hemmaplan kan stödet lättare följa brukarnas behov samtidigt som det för dessa individer innebär ett mer sammanhållet stöd. En positiv följd av detta är även kostnadsbesparingar då behovet av kostsamma externa placeringar kan minskas.

Säkra kompetensförsörjningen

Under kommande år förväntas behovet av personal inom välfärdssektorn öka av flera skäl samtidigt som stora pensionsavgångar förväntas ske. Konkurrensen om arbetskraften kommer att vara tuff och kompetensförsörjningsutmaningen kommer inte kunna lösas enbart genom att rekrytera fler då arbetskraften inte kommer att räcka till alla. Idag är det en utmaning att få socionomer att stanna kvar inom myndighetsutövningen som utreder barn- och ungdomsärenden. Personalens kompetens och kontinuitet är väsentlig för att kunna uppnå rättssäkerhet och upprätthålla god kvalitet i arbetet. Utvecklingen i landet har det senaste decenniet visat att de flesta barnavårdsutredare efter ett fåtal år väljer att sluta och byta till andra uppdrag inom socialtjänstens område. Det innebär att det ofta är nyexaminerade socionomer som ska handlägga de allra svåraste ärendena rörande barn och ungdomar. Nämnden ska under året fortsatt utveckla

[1] Begreppet insocialisering används i stället för rekrytering. Kriminella nätverk närmar sig barn och unga stegvis för att sedan få dem att begå grova våldshandlingar. Det handlar om sociala interaktioner mellan individer som bygger en social kedja, personer glider in, de delar attityder och värderingar.

arbetet för att motivera fler erfarna socialsekreterare att arbeta inom myndighetsutövningen som utreder barn- och ungdomsärenden.

Medarbetarna är nämndens största resurs och för att möta utmaningen och säkerställa personalförsörjningen ska socialförvaltningen arbeta strategiskt för att höja attraktiviteten som arbetsgivare. Förvaltningen behöver både attrahera nya medarbetare samt behålla de erfarna medarbetare som finns i verksamheten idag. Denna utmaning kommer kräva mycket av chefer och ledare och de behöver få rätt organisatoriska förutsättningar för att lyckas med uppdraget. För att säkerställa en kvalitativ verksamhet behöver medarbetarna ha rätt kompetens för att kunna utföra uppdraget och medarbetarnas kompetens ska även användas på rätt sätt. Det kräver att förvaltningen erbjuder utbildningsinsatser så att medarbetarna får en adekvat utbildning. Möjligheten till kompetensutveckling ska även prioriteras så att medarbetare får utvecklas i sina roller på ett sätt som stärker attraktiviteten till vår socialtjänst som arbetsplats. Verksamhetens arbete med en tydlig kompetensplan för alla medarbetare är även fortsatt ett prioriterat arbete. Socialförvaltningen ska även fortsatt arbeta med friskfaktorer för att ytterligare stärka arbetsmiljön för medarbetare, fortsatt motverka arbetsrelaterad utmattning, kontinuerligt identifiera och åtgärda riskfaktorer för dålig arbetsmiljö och således bidra till att höja attraktiviteten.

I enlighet med beslut från kommunfullmäktige (Mål och budget 2024–2026) ska medarbetare i Huddinge kommun erbjudas heltid. Verksamheten kommer under året att säkerställa arbetet med målet heltid som norm.

Nämndens tolkning av kommunfullmäktiges mål

Socialnämndens verksamhetsplan är framtagen utifrån:

- Mål och prioriteringar som kommunfullmäktige beslutat ska vara gällande för året.
- Utmaningar som nämnden lyft i sin omvärldsbevakning för kommande planeringsperiod.
- Identifierade förbättringsområden i det löpande kvalitetsarbetet utifrån de bestämmelser i lagar eller andra förordningar som gäller för verksamheten.

Nämnden har gått igenom kommunfullmäktiges samtliga målområden, prioriteringar och uppdrag och prövat vilka av dessa som har relevans för nämndens verksamheter. Socialnämnden har utifrån det formulerat nämndmål kopplat till följande kommunfullmäktigemål: Huddinge är trivsamt och tryggt för alla invånare; Huddinges välfärd håller hög kvalitet; Minska klimatpåverkan; Huddinge kommun har en sund och uthållig ekonomi och Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare. Övriga kommunfullmäktigemål har bedömts vara mindre prioriterade utifrån nämndens kärnuppdrag eller omhändertas inom ramen för andra målområden.

Målområde: En trygg kommun där människor trivs och växer - social hållbarhet

Kommunfullmäktigemål: Huddinge är trivsamt och tryggt för alla invånare

Nämndmål: Fler barn och vuxna tar del av förebyggande insatser i ett tidigt skede

Individ- och familjeomsorgen fortsätter sitt omställningsarbete mot en mer lättillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst, en första linjens socialtjänst. Målet är att fler ska kunna ges stöd så tidigt som möjligt för att förebygga att problem växer sig större. Verksamheten strävar efter att kunna erbjuda stödinsatser utan biståndsbedömning. Detta förebyggande arbete är tänkt att utvecklas i enlighet med lagförslaget om ny socialtjänstlag - *Hållbar socialtjänst* (SOU 2020:47) vilken är planerad att träda i kraft i juli 2025. Arbetet med att ställa om till en första och andra linjens socialtjänst och utveckla arbetssätt behöver fortgå under 2024, dels för att kunna möta kommande lagändringar och för att kunna möta de förväntade volymerna med befintliga

resurser.

Det förebyggande arbetet är inte alltid lätt att följa med tydliga resultatindikatorer. Ett lyckat arbete av socialtjänsten förväntas förvisso leda till att individer på sikt inte ska behöva omfattande stödinsatser. Samtidigt har socialtjänstens insatser påverkan på andra sektorer. Lyckas socialtjänsten exempelvis stödja en familj och stärka föräldraskapet kan det i sin tur generera trygga familjerelationer, lyckad skolgång och meningsfull fritid vilket är viktiga skyddsfaktorer för barn och unga.

Det är svårt att följa och säkra sambandet mellan socialtjänstens insatser och ovannämnda skyddsfaktorer och följa dessa med resultatindikatorer. Verksamheten har därför valt att följa hur många som nås av de tidiga insatserna. Utifrån att verksamheten använder sig av evidensbaserade metoder eller bästa tillgängliga kunskap får det antas ha önskvärd effekt om antalet ökar då verksamheten skapat bästa möjliga förutsättningar för att motverka socialt utanförskap i ett tidigt skede. Volymerna för de olika indikatorerna kommer i uppföljningar att redovisas uppdelat på de olika insatserna inom den första linjen samt fördelningen inom de olika kommundelarna där så är möjligt.

Socialnämnden ansvarar även för det kommunövergripande preventionsarbetet i kommunen.
Under ledning av individ- och familjeomsorgen har tre handlingsplaner med övergripande målbilder tagits fram:

- Minska nyttjande av alkohol, narkotika, doping, tobak och spel om pengar (ANDTS)
- Våld i nära relationer ska upphöra
- Den psykiska hälsan ska förbättras och psykisk ohälsa och suicid ska förebyggas

Under 2024 påbörjas en revidering av handlingsplanerna i samverkan med berörda förvaltningar, styrgrupp och den politiskt tillsatta kansliberedningen för att med start 2025 kunna utgå från de nya versionerna i preventionsarbetet. Till följd av den pågående våldsvågen i samhället kommer en genomlysning göras av de insatser kommunen i nuläget genomför som har påverkan på att förebygga insocialiseringen till kriminella nätverk i syfte att få fler att lämna dessa nätverk. Genomlysningen ska även tydliggöra hur dessa insatser kan stärkas ytterligare eller kompletteras för att möta de tilltagande behoven.

Utifrån handlingsplanerna har tre prioriterade satsningar beslutats av styrgruppen för prevention, vilka kommer att ha fortsatt fokus under året:

1. Kunskap om stöd för medarbetare för tidig upptäckt och vidare lotsning.
2. Kunskap om stöd för vårdnadshavare och elever via skolorna.
3. Meningsfull fritid 10–12 år, gratis ledarledda aktiviteter.

Satsningarna utgår från skyddsfaktorerna om vikten av lyckad skolgång, trygga familjeförhållanden och meningsfull fritid. Individ- och familjeomsorgen kommer fortsatt samordna stödet till barn- och utbildningsförvaltningen, gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen, kultur- och fritidsförvaltningen samt kommunstyrelseförvaltningens trygghets- och säkerhetssektion. För att de beslutade aktiviteterna i handlingsplanerna ska kunna genomföras är det av största vikt att den samordning och samverkan som finns mellan förvaltningarna även fortsatt prioriteras av samtliga förvaltningar.

Utifrån handlingsplanen för att minska nyttjande av alkohol, narkotika, doping, tobak och spel om pengar (ANDTS) kommer ett särskilt fokus vara att utveckla ett enhetligt och samordnat arbete för elever och vårdnadshavare i kommunens skolor. Målet är att säkerställa att alla elever och vårdnadshavare får likvärdiga möjligheter att få stöd och information gällande dessa frågor.

Utifrån handlingsplanen psykisk hälsa kommer verksamheten att fortsätta prioritera utbildning för kommunens medarbetare i ett preventivt suicidarbete.

Utifrån handlingsplanen våld i nära relation tas ett ytterligare steg genom att utbilda personal inom elevhälsoteamet inom barn- och utbildningsförvaltningen så att de kan fungera som ledare och utbilda övrig skolpersonal inom frågor som rör hedersrelaterat våld och förtryck. Kommunen fortsätter sitt partnerskap med Kraftbyrån och avser teckna ett partnerskap med Huddinge kvinnojour för att stärka arbetet mot målet att våld i nära relation ska upphöra.

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Etappmål 2024	Målvärde 2030
Totala volymen barn, ungdomar och familjer som nås av tidiga insatser och det förebyggande arbetet *		1 137	787	1 250	2 000
Antal besök inom socialpsykiatrins förebyggande öppna insatser **		470	1 193	1 200	1 500
Antal personer som får stöd genom personligt ombud eller deltar i de förebyggande aktiviteterna inom öppenvård beroende utan biståndsbeslut ***		143	146	155	220

Nämndens uppdrag till förvaltning
Från Kommunfullmäktige Socialnämnden och gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att utreda förutsättningarna och möjligheter för Bostad Först
Nämnden ger förvaltningen i uppdrag att revidera handlingsplanerna för preventionsarbetet samt säkerställa att förebyggande insatser för insocialiseringen till kriminella nätverk omhändertas.

**Totala volymen barn, ungdomar och familjer som når av tidiga insatser och det förebyggande arbetet mäter antal familjer som nås av familjecentraler, familjerådgivare, eller de som fått råd och stöd genom öppenvården 0–20 år samt antal föräldrar som deltagit i föräldrastödsgrupper. **Antal besök inom socialpsykiatrins förebyggande öppna insatser mäter besöken på Träfflokalen Fleming. Framåt (för yngre personer) samt Aktivitetshuset.*

Nämndmål: Socialtjänsten förebygger rekrytering till kriminella nätverk

Det förebyggande arbete som beskrivs ovan syftar i förlängningen till att förebygga att fler unga dras in i kriminella nätverk. Arbetet är komplext och mångfacetterat och behöver ske i samverkan med samtliga aktörer och samhällsinstitutioner, allt från bostadsbyggande och kommunal bostadsplanering till att kunna erbjuda en meningsfull sysselsättning för barn och unga. I takt med att segregationen i samhället har ökat har det funnits en ökad känsla av utanförskap och en växande misstro till det offentliga och en grogrund för desinformation. Allt fler ungdomar dras idag in i nätverkskriminalitet, en mycket oroväckande utveckling där verksamheten behöver ha fullt fokus på att stävja utvecklingen. Nämndens verksamhet har ett särskilt fokus på att nå fler unga som riskerar att dras in i kriminella nätverk tidigt för att förebygga insocialisering samt att nå fler individer för att motivera och stötta dessa individer att lämna det kriminella livet.

För att bryta den negativa utvecklingen behöver förvaltningen utveckla arbetssätt för att öka förankringen i de utsatta områdena. Detta arbete inkluderar att öka samlokalisering av olika stödverksamheter, att fokusera på att erbjuda ändamålsenliga och lättillgängliga lokaler för dessa ändamål samt att fortsatt stärka och utveckla samverkan och samordning mellan förvaltningar, externa aktörer såsom polis och region samt civilsamhället. Detta samarbete innehåller både förstärkning av förebyggande åtgärder i Huddinges utsatta områden och utveckling av gemensamma arbetssätt och metoder för att bemöta och stödja dessa individer.

Personer, såväl unga som vuxna, som önskar bryta sin kriminella bana, ska ges stöd och skydd för att behandlingen ska lyckas på lång sikt. Ett exempel på det är arbetet för att förhindra grovt och dödligt våld med gruppvåldsintervention (GVI), så kallat *Sluta skjut*, där arbetet bygger på så kallad fokuserad avskräckning. En central utgångspunkt är att majoriteten av allt grovt våld i ett samhälle kan kopplas till ett fåtal individer. För att minska våldet ska samhället rikta sina resurser mot de mest våldsdrivande individerna och de grupper som de tillhör. Under hösten 2023 gick arbetet in i en operativ fas, det är fortfarande för tidigt att se konsekvenser för verksamheten kopplat till detta avseende exempelvis ökade volymer. Det har däremot visat sig att den riktade uppsökande verksamheten som bedrivs inom insatsen till stor del riktats mot individer under 20 år. Verksamheten följer i samverkan med andra relevanta aktörer, exempelvis polis och frivården, utvecklingen för att kunna utveckla arbetssätt och vid behov kunna ställa om resurser.

En generell utmaning inom svensk socialtjänst är att motivera dessa målgrupper att fullfölja insatser. Därför ska nämnden fortsatt utveckla det uppsökande och motivationsskapande arbetet för att få fler barn, unga och vuxna som påbörjar insatser för att lämna kriminella nätverk att slutföra dessa insatser.

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023–31 aug	Etappmål 2024	Målvärde 2030
Andelen ungdomar som utretts utifrån aktualiseringsorsak grov kriminalitet som påbörjat insats (%) *		82	89	90	90
Andel vuxna som fullföljt insats för att lämna en kriminell bana (%) **			100	90	90
Antal vuxna som påbörjat insats för att lämna en kriminell bana **			15	20	20
Antal vuxna som vuxenenheten tagit kontakt med i sitt uppsökande arbete mot kriminalitet **			10	15	20
Andel ungdomar som aktualiserats utifrån grov kriminalitet och som fullföljt insatsen*				50	80

**Indikatorn avseende ungdomar mäter unga 13–20 år som är aktuella inom ungdomsenheten.*
***Indikatorn avseende vuxna mäter individer över 20 år aktuella vid beroende- och avhopparenheten.*

Kommunfullmäktigemål: Huddinges välfärd håller hög kvalitet

Nämndmål: Barn, ungdomar och familjer upplever en förbättrad situation efter beviljat stöd från socialtjänsten

Många barn som är aktuella inom socialtjänsten har utsatts för våld av sina föräldrar eller bevittnat våld i nära relation. Våld är en särskilt allvarlig riskfaktor och därför kommer verksamheten under året ha ett särskilt fokus på att upptäcka och ge stöd för att förebygga och förhindra våld. Kunskap visar på att ju tidigare familjen/individen erbjuds insats desto högre är motivationen att ta emot stöd och hjälp. Särskilt fokus kommer därför ligga på att, när det är möjligt, erbjuda insats i samband med aktualisering, alternativt att familjen (individen) får stöd och hjälp under utredningsfasen. För att nå fler våldsutövare behöver verksamheten utveckla arbetssätt för att direkt vid aktualisering kunna erbjuda motiverande och/eller behandlande insatser riktade mot den specifika problematiken. Under 2023 har verksamheten inte nått upp till målet i indikatorn kopplat till detta. Inför 2024 fortgår arbetet med att motivera till stöd samt att fortsätta utveckla verksamhetens arbetssätt för att tidigare kunna erbjuda insats inom utredningstiden för att nå det uppsatta etappmålet.

Den 1 april 2024 förväntas en ny reform träda i kraft som stärker rättigheterna för vuxna och barn som vistas skyddat boende. Detta innebär bland annat att barn som idag är medföljande med sin vårdnadshavare vid placeringar i skyddat boende ska bedömas individuellt och få ett eget beslut om insatsen. Barn ska också ha en särskilt utsedd socialsekreterare som ansvarar för kontakten med barnet. Verksamheten ser att den nya lagstiftningen kommer att kräva mer resurser men framför allt utveckling av arbetssätt. Verksamheten ser att föreslagna förändringar är viktiga ur ett barnrättsperspektiv utifrån att ett ökat stöd till barnet avlastar den våldsutsatta föräldern samtidigt som barnets skydd mot den våldsutövande föräldern stärks.

I det systematiska kvalitetsarbetet följer individ-och familjeomsorgen att de insatser som barn, ungdomar och familjer tar del av leder till den förbättring som varit önskvärd. Det sker genom egna brukarundersökningar efter varje avslutad utredning och insats samt genom att handläggare utvärderar om målen med beviljad insats är uppnådda enligt genomförandeplan. Verksamheten ska fortsatt arbeta med att öka svarsfrekvensen på dessa brukarundersökningar.

Socialtjänsten står inför betydande utmaningar när det gäller att ge stöd till barn och unga som har komplexa vårdbehov. Dessa barn och ungdomar kan ha en kombination av psykisk ohälsa, beroendeproblematik, självskadebeteende eller utåtagerande beteende där svårigheter kan uppstå till följd av social utsatthet och/eller funktionsnedsättning. För att möta dessa behov krävs en vidareutveckling av utbudet av stödinsatser både inom öppenvården och inom dygnet-runt-insatser på hemmaplan. I dessa fall krävs ett fokuserat, långsiktigt och teambaserat arbetssätt där olika huvudmän tillsammans bidrar med olika delar för att möjliggöra en positiv utveckling för barn och unga. Verksamheten fortsätter sin samverkan med verksamheten för funktionsstöd och regionen för att dra nytta av olika perspektiv och resurser för att erbjuda ett mer anpassat stöd till de berörda barnen och ungdomarna. Samverkan sker både på övergripande nivå och i

individärenden.

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023–31 aug	Etappmål 2024	Målvärde 2030
Egen brukarundersökning barn- och ungdomsvård IFO - förbättrad situation, andel (%)			75	85	90
Egen brukarundersökning barn- och ungdomsvård IFO vårdnadshavare - förbättrad situation, andel (%)			59	85	90
Egen undersökning - Andel ärenden där insats påbörjats under utredningens gång vid oro om våld (runt eller mot barn) (%)		14	14	30	50
Egen undersökning - Barn utsatta för våld som haft insatser i öppenvård och som efter avslutad insats uppnår målet med insatsen, andel (%)		92	100	100	100
Egen undersökning - Ungdomar 13–20 år som görs delaktiga i utformningen av utredningen eller insatsen, andel (%)			90	92	98
Egen undersökning - Ungdomar som fått insats för sitt missbruk inom öppenvården och som vid avslutad kontakt är drogfri, andel (%)		73	100	90	100

Nämndmål: Vuxna upplever en förbättrad situation efter beviljat stöd från socialtjänsten

Individ- och familjeomsorgens arbete mot vuxna riktar sig till:

- Individer över 20 år som missbrukar eller har beroendeproblematik
- Individer över 20 år som vill lämna kriminella grupperingar.
- Individer över 20 år som är utsatta för mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt som utövar våld mot närstående.
- Individer över 18 år med psykiska funktionsnedsättningar.

Inom den del av verksamheten som arbetar med personer med beroendeproblematik är arbetet uppbyggt utifrån nationella riktlinjer som omfattar både socialtjänsten och hälso- och sjukvården. Detta innebär att det finns god tillgång till bedömningsinstrument och evidensbaserade metoder och verksamheten fokuserar på att utveckla samt bibehålla arbetet med dessa.

Under året kommer verksamheten i samverkan med gymnasie-och arbetsmarknadsförvaltningen se över hur en implementering av den evidensbaserade metoden *Bostad Först* ska kunna genomföras. Målet är att insatsen ska finnas till tillgänglig för målgruppen med samsjuklighet senast under hösten 2024.

Ett särskilt utvecklingsområde som kommer att prioriteras under året är förenklad dokumentation i utredningarna. Genom att förenkla dokumentationsprocessen blir det möjligt att öka effektiviteten och spara tid, vilket i sin tur frigör resurser till omställningsarbetet. Verksamheten kommer också öka antalet insatser som kan ges utan biståndsbeslut. Dessutom kommer vissa utredningar att genomföras direkt på mottagningsenheten för att snabbare identifiera behov och frigöra resurser för tidiga insatser. Resurserna ska sedan kunna flyttas över till en första linjens socialtjänst men även för en utveckling av andra linjens socialtjänst riktad till de individerna med mest komplexa behov.

Att jobba för att bekämpa mäns våld mot kvinnor och våld i nära relation i alla led är en förutsättning för att komma till rätta med samhällsproblematiken. För att kunna se en effekt i arbetet med att minska våldet mot barn behöver verksamheten hitta vägar för att motivera fler våldsutövare att ta emot stöd och hjälp. Under 2023 har insatser inom detta område utvecklats och arbetet fortsätter under 2024 i samverkan med barn- och ungdomssektionen med målet att motivera fler våldsutövare att ta emot insatser.

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023–31 aug	Etappmål 2024	Målvärde 2030
Egen brukarundersökning -Vuxna som haft insats på grund av våld i nära relation som upplever en positiv förändring av sin våldsutsatthet, andel (%)		77	78	82	100
Egen brukarundersökning - missbruksvård - förbättrad situation, andel (%)	81	91		93	100
Brukarbedömning boendestöd SoL - Brukaren får den hjälp hen vill ha, andel (%) (Socialpsykiatri)	90	94		95	100
Andel vuxna som fullföljt insats för sitt beroende (utifrån tolvstegs programmet)				70	80

Målområde: En hållbar naturkommun - ekologisk hållbarhet

Kommunfullmäktigemål: Minska klimatpåverkan

Nämndmål: Socialnämnden minskar sina utsläpp av växthusgaser

Koncentrationen av koldioxid och andra växthusgaser i atmosfären stiger alltmer och den globala temperaturhöjningens effekter märks redan genom exempelvis stigande havsnivåer, kraftigt ökade nederbördsmängder, extremtorka och bränder.

Huddinge kommun har som mål att vara klimatneutral till 2040. För att nå det övergripande målet och kunna begränsa temperaturökningen måste utsläppen från växthusgaser kraftigt minskas. Huddinge kommuns miljöprogram är kommunens övergripande styrande dokument för arbetet inom det ekologiska hållbarhetsperspektivet och är indelad i sex temaområden. Arbetet ska styras mot de områden där det har störst effekt.

Inom nämndens verksamhetsområden har utsläppen från transporter den största påverkan på nämndens möjlighet att begränsa klimatpåverkan. Fokus är därför på omställningsarbetet till bilar och fordon med förnyelsebara drivmedel inom nämndens verksamheter samt att i så stor utsträckning som möjligt planera verksamheten i syfte att minska antalet transporter och resor. Planen är att ha en fossilfri fordonsflotta under 2025. Nämnden kommer även under året att säkerställa att riktlinjen för tjänsteresor efterlevs och är implementerad i verksamheten.

Som en del i arbetet med målet *Cirkulär ekonomi och minimera gifter i miljön* kommer nämnden under 2024 att intensifiera arbetet med återbruk inom nämndens verksamheter och i samverkan med verksamheter inom vård- och omsorgsnämnden. Arbetet innebär att se över hur exempelvis möbler och utrustning kan återanvändas inom förvaltningens områden.

Arbetet relaterar såväl till mål i Huddinge kommuns miljöprogram[2] som Sveriges miljömål[3] och de globala målen i Agenda 2030[4]

I övrigt arbetar nämndens verksamheter så långt det är möjligt med att välja miljövänliga alternativ och göra klimatanpassade åtgärder i vardagen. Det arbete som miljöombuden på enheterna gör för att öka miljömedvetenhet i det dagliga, bidrar till att sprida information, engagera och lära av varandra i arbetet med

[2] Mål 1.1 *Kommunen ska minska växthusgasutsläppen från transporter,* Temaområde 1 - Klimat och energi, Huddinge kommuns miljöprogram 2022–2025.

[3] Nationellt miljömål om att begränsa klimatpåverkan, Sveriges miljömål - Sveriges miljömål www.sverigesmiljomal.se

[4] Mål 13 *Bekämpa klimatförändringarna,* www.globalamalen.se

att göra hållbara val[5] Medarbetare inom nämndens verksamheter ska ha en hög miljömedvetenhet.

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023–31 aug	Etappmål 2024	Målvärde 2030
Fordon med förnyelsebara drivmedel i fordonsflottan (%)	47,4	47,4	55	89	100

Målområde: En ansvarsfull ekonomi i hela Huddinge - ekonomisk hållbarhet

Kommunfullmäktigemål: Huddinge kommun har en sund och uthållig ekonomi

Nämndmål: Huddinges individ- och familjeomsorg har en sund och uthållig ekonomi

Socialnämnden har fått en budgetförstärkning med 47,1 miljoner kronor 2024. I budgeten ingår de 8,4 miljoner kronor som socialnämnden fått ta del av redan 2023 enligt beslut av kommunfullmäktige 4 september 2023 §11. Omställningen av socialtjänstens arbetssätt för att möta kommuninvånarnas behov av stöd fortsätter. Nya förutsättningar och nya samhällsutmaningar kräver ständig utveckling av arbetssätt och metoder. Komplexa ärenden ställer höga krav på kompetens hos medarbetare och behovet av samordning och helhetssyn är stort. Huddinges målbild är att det skapar värde för kommuninvånarna med en första och andra linjens socialtjänst. Den första linjens socialtjänst ska vara öppen och lättillgänglig och inte utreda mer än nödvändigt. Fokus ska ligga på att tidiga insatser och stödinsatser finns tillgängliga där målgrupperna finns. Kommunens förvaltningar och regionens verksamhetsgrenar ska ha en enkel och tydlig samordning runt den enskilde. Samarbete med andra myndigheter såsom polisen är också viktigt. I den andra linjens socialtjänst ska individer som har omfattande dygnet-runt behov ges stöd och även här ska arbetssätten präglas av tillgänglighet, helhetssyn och samordning. Insatserna som erbjuds ska utgå från bästa tillgängliga kunskap.

Verksamhetens hypotes är att den tidiga kontakten med individer och familjer i förlängningen minskar behovet av kostsamma placeringar. Det finns en möjlighet att nya kontaktytor med hög tillgänglighet och ett ökat förtroende för socialtjänsten skapar en ökad efterfrågan från kommuninvånarna.

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023–31 aug	Etappmål 2024	Målvärde 2030
Budgethållning socialnämnd (%)	2,4	3,1	-2	0	0

Nämndens uppdrag till förvaltning
Från lokalresursplan 2024 - 2032: Ta fram ett strukturprogram för samtliga familjecentraler och områdeskontor (omformulerat från 2023 års lokalresursplan). Strukturprogrammet ska samberedas med Förskolenämnden.
Från lokalresursplanen 2024 - 2032: Tillsammans med gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden genomföra en analys av verksamheternas bostadsbehov. Inkluderar följande tidigare uppdrag: Lissma stödboende.
Nämnden ger förvaltningen i uppdrag att i samarbete med vård och omsorgsnämnden samt gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden göra en sammanställning över behovet av bostadssociala lägenheter och ta fram förslag på hur administrationen av bostäder bäst organiseras utifrån de målgrupper som bostäderna avser.

[5] Temaområde 5 *Gifter i miljön* och temaområde 6 *Informera och engagera,* Huddinges miljöprogram 2022–2025.

Kommunfullmäktigemål: Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare

Nämndmål: Chefer och medarbetare bidrar till en god verksamhet i ständig utveckling

Nämnden bedriver en verksamhet i framkant där medarbetarna utgör den viktigaste resursen. Att attrahera nya samt utveckla och behålla erfarna medarbetare är en förutsättning för att kunna möta kompetensförsörjningsutmaningen och driva verksamheten med hög kvalitet och med en ekonomi i balans.

Detta arbete sker bland annat genom att skapa organisatoriska förutsättningar för chefer att utöva sitt ledarskap som skapar ett hållbart medarbetarengagemang där medarbetare trivs och utvecklas. Under året genomförs kartläggning av chefers förutsättningar för att identifiera aktiviteter och åtgärder som bidrar till att stärka chefers förutsättningar. Socialförvaltningen ska även fortsatt arbeta med friskfaktorer för att ytterligare stärka arbetsmiljön för medarbetare och således bidra till att höja attraktiviteten.

För att möta utmaningarna har medarbetarna adekvat utbildning för uppdraget och de bidrar till ständiga förbättringar i verksamheten genom att kompetensen används optimalt på rätt sätt. Det görs genom löpande kompetenshöjande insatser som möter de utbildningskrav som finns inom verksamheten.

Nämndens verksamheter arbetar med åtgärder för att förebygga arbetsrelaterad utmattning samt för att stärka den psykosociala arbetsmiljön där sjuktalet sänks och medarbetarbetarna får ett långsiktigt hållbart arbetsliv. Arbetet med att utveckla och förbättra arbetsmiljön utgör en väsentlig del i att öka attraktionskraften inom nämndens verksamheter.

Nämnden har för avsikt att under året utbilda chefer samt ta fram underlag som ska stärka chefernas förmåga att upptäcka och förebygga psykisk ohälsa samt att upptäcka våld i nära relationer i ett tidigt skede.

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023–31 aug	Etappmål 2024	Målvärde 2030
Personalomsättning (%) inom myndighetsutövningen BoU	19,88	25	10,7	9	8
Sjukfrånvaro, totalt (%)	7,2	7,7	7	7	6
HME, totalt (%)	81,9	81,5	83,5	85	95

Effektiviseringsarbete

Nulägesanalys av socialtjänsten

För att Huddinge ska klara de framtida demografiska utmaningarna behöver verksamheterna effektiviseras på ett långsiktigt hållbart sätt. Målet med effektiviseringsarbetet är att behålla en god kvalitet i verksamheterna samtidigt som varje skattekrona används på bästa möjliga sätt. Genom att verksamheterna analyserar både kostnader och verksamhetsresultat och jämför nuläget med de kommuner som har en högre effektivitet ges en utgångspunkt och mer djupgående analyser kan påbörjas. En verksamhet bedöms ha en högre effektivitet om den med samma mängd resurser når bättre verksamhetsresultat eller om verksamheten med färre resurser når samma eller bättre verksamhetsresultat. Effektiviteten handlar helt enkelt om hur väl verksamheten lyckas omvandla och använda sina resurser i verksamheten.

Våren 2023 gjordes en analys av socialförvaltningens verksamhetskostnader för år 2022 enligt metoden kostnad per brukare, KPB. Analysen genomfördes av företaget Ensolution. Verksamhetens syfte med KBP är att ha en god kostnadskontroll i verksamheten och resultatet kommer ligga som grund i det effektiviseringsarbete som fortsatt behöver genomföras.

Individ och familjeomsorgen har i jämförelse med snittet i Sverige låga kostnader per brukare i verksamheter riktade till barn, ungdom och familj. Det beror på insatsmixen av externa placeringar, familjehem och öppenvård. Kostnaden per brukare för vuxna med beroendeproblematik är också låg. Det beror på att andel invånare som har varit föremål för insatser har varit låg. Däremot lägger socialtjänsten i Huddinge mer resurser på handläggare jämfört med jämförelsekommunerna Haninge, Järfälla, Helsingborg och Eskilstuna.

Personer under 65 år som inte tillhör lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS benämns socialpsykiatri och ingår i socialnämndens ansvarsområde. Analysen visar att kostnaden per dygn för boenden i egen regi ligger strax under medel i KPB-jämförelsen. Kostnaden per brukare inom boendestöd är

förhållandevis låg i Huddinge men i den externa jämförelsen ingår även brukare över 65 år.

En mätning enligt samma metod kommer att göras under våren 2024 på 2023 års kostnader och verksamhetsstatistik. Under 2023 har volymen placeringsdygn för unga 13 - 20 år ökat kraftigt vilket kommer att slå igenom i nästa KPB-mätning. Volymökningen är kopplad till den pågående våldsvågen och påverkar därmed såväl kostnader som arbetssätt för verksamheten.

Effektiviseringsarbetet inom socialnämnden 2024 - 2025

Effektiviseringsarbete inom socialnämnden är indelat i fyra kluster

1. Fortsätta omställning till en första och en andra linjens socialtjänst
2. Kostnadsdrivande placeringar
3. Undvika konsultkostnader
4. Allmän sparsamhet i hela verksamheten

Fortsätta omställning till en första och en andra linjens socialtjänst

Verksamhetens effektiviseringspotential ligger i att nå fler individer tidigt innan problemen blivit stora. Genom att nå fler tidigt är målet att minska antalet individer i andra linjens socialtjänst. Detta bidrar till såväl en högre kvalitet för Huddingefamiljen samt en kostnadseffektivisering då insatser inom andra linjen är avsevärt mer kostnadsdrivande. Verksamhetens arbete för en omställning till en första och en andra linjens socialtjänst behöver fortsätta och följas upp varje tertial. Verksamheten har satt mål för börläget och fastställt ett nuläge. I tabellen nedan framgår i vilken riktning omställningen ska ha kopplat till målen.

Omställning av socialtjänsten	Uppföljning	Nuläge	Börläge 2025	Uppföljning	Riktning
Fler tar del av förebyggande insatser	Antal som tar del av förebyggande insatser	1 400	1 600	Tertial	Ökning
Fler deltar i icke biståndsbedömda insatser inom öppenvård	Antal som tar del av icke biståndsbedömda insatser - vuxensektionen	37	60	Tertial	Ökning
Färre barn och unga utreds	Andel barn 0–20 år i befolkningen aktuella för utredning	5 %	4,5 %	Tertial	Minskning
Färre vuxna individer utreds	Andel vuxna 21-65år i befolkningen aktuella för utredning	1,3 %	1,15 %	Tertial	Minskning
Fler får en insats tidigt under pågående utredning	Andel som får insats under utredningstiden - barn och ungdomssektionen	20 % *	35 %	Tertial	Ökning
Kortare utredningstider och snabbare insats för individen	Andel utredningar som avslutas inom 60 dagar (vuxen)	63 %	85 %	Tertial	Ökning
Kortare utredningstider och snabbare insats för barn, unga och familjen	Andel utredningar som avslutas inom 90 dagar (barn och unga)	19 %	30 %	Tertial	Ökning
Fler medarbetare arbetar med tidiga insatser	Antal medarbetare som arbetar med utredningar och uppföljning av insatser.	160	144	Tertial	Minskning
Fler medarbetare arbetar med tidiga insatser	Antal medarbetare som arbetar med förebyggande och/eller tidiga insatser	106	122	Tertial	Ökning

** Antal unika ärenden påbörjade under perioden 2023-01-01 till 2023-06-30 är 672. Antal ärenden av dessa som fick insats under utredningens gång är 134.*

Kostnadsdrivande placeringar

Tillgång till olika former av boendeplatser i egen regi; stödboendeplatser, träningslägenheter och

försökslägenheter är en framgångsfaktor för att hitta alternativ till kostsamma externa placeringar och för att kunna ställa om socialtjänsten till att bli mer lättillgänglig för de kommuninvånare som behöver mest stöd. Andra linjens socialtjänst har behov av boendeplatser för att insatser ska kunna verkställas på hemmaplan som ett alternativ till externa placeringar.

Kostnadsdrivande placeringar	Vad ska göras?	Nuläge	Börläge	Uppföljning	Riktning
Boenden i egen regi för ungdomar har full beläggning	Beläggningsgraden på ungdomsboendet Myren ska öka	60 %	93 %	Månatligen	Öka
Fortsatt aktivt arbete med samtliga externa placeringar	Alla placeringar ska granskas för att undersöka om det finns bättre och mindre kostsamma alternativ.	177,2 mnkr *	Minska kostnader för externa placeringar	Tertial	Minska
Boenden i egen regi har full beläggning	Beläggningsgraden i stödboende och träningslägenheter ska öka. Beroende 55 lgh. Socialpsykiatri 17 lgh	92 %	93 %	Tertial	Öka
Fler vuxna individer inom beroende och socialpsykiatri ska kunna erbjudas stöd på hemmaplan	Gör en översyn över de verksamheter som kan bedrivas i egen regi och se över möjligheten till andra lokaler för stödboende	43	51	Årsbasis	Öka

** Metod för beräkning rullande 12: Kostnaden avser en 12 månaders period 2022-11-01 till 2023-10-31. Kostnaden mäts per tertial och jämförs med motsvarande period föregående år.*

Undvika konsultkostnader

Målsättningen är att i största möjliga mån undvika att anlita konsulter under perioden 2024–2025. Omställningen till en mer lättillgänglig socialtjänst innebär att arbetssätt förändras och implementeras inom myndighetsutövning för att minska arbetsbelastningen och därmed kunna undvika konsultkostnader.

Allmän sparsamhet i hela verksamheten

Utifrån välfärdsutmaningen, där färre ska försörja fler, är det viktigt att samtliga delar av verksamheten fortsätter vara kostnadsmedvetna. Detta gäller både i den dagliga operativa verksamheten som att i utvecklingsarbetet se till kostnadseffektiviseringar. Exempel på detta är att i situationer med flera likvärdiga alternativ alltid välja det mest kostnadseffektiva alternativet vid biståndsbedömda insatser med bibehållen kvalitet, samt att ha en tydlig styrning kring vilka utbildningar medarbetare deltar i.

Ekonomi

Resultaträkning

Poster/nyckeltal, tkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024
Verksamhetens intäkter	69 982	50 709	58 022	37 722
Personal	266 323	289 197	293 448	304 863
Lokaler	22 824	23 578	22 701	24 521
Bidrag kostnader	2 302	2 772	2 307	2 772
Köp av verksamhet	163 005	173 504	181 503	184 489
Övrigt	35 646	24 366	31 802	22 209
Verksamhetens kostnader	490 100	513 416	531 762	538 853
Årets resultat	**420 118**	**462 707**	**473 740**	**501 131**
Varav uttag Eget kapital	0			

Balansresultat	13 458
IB Eget kapital	12 709
Resultatöverföring	298
UB Eget kapital	13 007

Socialnämndens budget är 501,1 miljoner kronor för verksamhetsåret 2024. Kommunfullmäktige beslutade om Mål och budget 2024–2026 den 6 november 2024. Socialnämndens budgetram ökar med 47,1 miljoner kronor. I ramförstärkningen ingår 8,4 miljoner kronor som socialnämnden fått ta del av redan 2023 enligt beslut av kommunfullmäktige 4 september 2023 §P11.

Resultaträkningen som presenteras i tabellen ovan är preliminär. Arbetet med detaljbudgeten för 2024 kommer att slutföras i januari månad 2024. Nämnden kommer att bli informerad om den slutliga fördelningen mellan intäkter och kostnader i februari 2024.

Statsbidragsintäkterna kommer att minska under verksamhetsåret 2024. Statsbidraget riktat till förebyggande arbete i utsatta områden finns inte att söka 2024, vilket kommer att behöva hanteras inom ordinarie budgetram. Verksamheten jourhem syd avvecklas under hösten 2023. Intäkter kommunen fått för förmedlade jourhemsplatser till barn från andra kommuner upphör från och med 1 januari 2024 vilket påverkar intäkterna med 4 miljoner kronor.

De största budgetposterna är personal med 304,9 miljoner kronor och köp av verksamhet med 184,5 miljoner kronor. Budgeten för personal har ökat med 15,7 miljoner kronor vilket är en ökning med 5,4 procent. I budgeten har socialnämnden fått kompensation med 2,9 miljoner kronor vilket finansierar en procents löneökning. Nämnden har även fått kompensation med 2,3 miljoner kronor för att personalomkostnadspålägget höjs från 44,53 procent till 45,75 procent.

Budgeten för köp av verksamhet har ökat med 11,0 miljoner kronor jämfört med budget 2023. Budgeten om 184,5 miljoner kronor ligger i nivå med kostnadsprognosen för 2023.

Raden övrigt är ett samlingsnamn för ett antal kostnadsposter konsulter och inhyrd personal, varor och tjänster, övriga kostnader, kapitalkostnader och intern resursfördelning. Budgeten för övrigt är lägre än prognosen för 2023. Samarbetet med Haninge, Nacka, Salem och Värmdö kommuner om att tillhandahålla jourhemsplaceringar avvecklas under hösten 2023 och kostnaden för verksamheten upphör 2024. Ambitionen att inte anlita konsulter för barnavårdutredningar förklarar också att budgeten är lägre än prognosen 2023.

Drift per verksamhet

Verksamhet, tkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024
Nämnd och styrelseverksamhet	-1 740	-2 203	-1 344	-2 203
Insatser till personer med funktionsnedsättning (ej LSS/SFB)	-73 668	-81 673	-80 583	-85 348
Vård för vuxna med missbruksproblem	-65 206	-70 272	-61 332	-66 020
Barn- och ungdomsvård	-256 616	-279 482	-303 420	-314 719
Övriga insatser till vuxna	-14 329	-16 510	-15 622	-18 356
Ekonomiskt bistånd	-2 523	-2 708	-2 788	-3 032
Familjerätt och familjerådgivning	-10 026	-9 480	-9 930	-10 430
Flyktingmottagande	3 990	-379	1 279	-1 023
Summa nettokostnad	**-420 118**	**-462 707**	**-473 740**	**-501 131**

Redovisningen av hur budgeten för 2024 fördelas mellan verksamheterna inom socialnämndens ansvarsområden är preliminär. Arbetet med detaljbudgeten för 2024 kommer att slutföras i januari månad

2024. Nämnden kommer att bli informerad om den slutliga fördelningen av budgeten i februari 2024.

Nämnd och styrelseverksamhet har en budget om 2,2 miljoner kronor 2024. Budgeten är oförändrad jämfört med 2023. Budgeten avser den politiska ledningens möten och arbete för socialnämnden.

Insatser till personer med funktionsnedsättning (ej LSS/SFB) är socialpsykiatrins målgrupp. Budgeten för 2024 är 85,3 miljoner kronor, vilket är en ökning med 4,6 procent. Budgetförändringen ska täcka kostnader för löneökning, höjt personalomkostnadspålägg, prisuppräkning på externa placeringar samt ökade hyreskostnader. Verksamheten inom socialpsykiatrin omfattar boenden, boendestöd, sysselsättning och träfflokaler.

Vård för vuxna med missbruksproblem har en budget om 66,0 miljoner kronor, vilket är en minskning med 6 procent. Den förändrade budgeten beror på att volymen av externa placeringar minskat under 2023. Verksamheten har en mottagningsenhet som ökar tillgängligheten för deras målgrupper som är personer med olika beroendeproblematik samt personer som vill lämna den kriminella miljön. Verksamheten kan erbjuda visst stöd som inte kräver ett myndighetsbeslut såsom individuellt stöd till arbete eller studier. Insatser som kräver myndighetsbeslut är till exempel olika former av boenden. De två boendena som drivs i egen regi heter Lissma och Balder.

Barn och ungdomsvård har en budget om 314,7 miljoner kronor, vilket är en ökning med 12,5 procent. Verksamhetens målgrupp är barn och unga 0–20 år. I det omställningsarbete som pågår inom socialtjänsten är målsättningen att mer resurser ska läggas på första linjens socialtjänst så att trycket på myndigheten i andra linjens socialtjänst minskar. Strategin är att arbeta förebyggande för att förhindra att små problem utvecklas till stora problem.

Övriga insatser till vuxna är riktad till insatser mot våld i nära relation för vuxna och barn. I Mål och budget 2024–2026 finns riktade statsbidrag till "skyddat boende våldsutsatta" med sammanlagt 2,0 miljoner kronor. Budgeten för verksamheten är 18,3 miljoner kronor, vilket är en ökning med 11,3 procent. På sidan 8 i målavsnittet som handlar om nämndmålet ”Barn, ungdomar och familjer upplever en förbättrad situation efter beviljat stöd från socialtjänsten” beskrivs hur tillskottet kommer att användas.

Södertörns socialjour ligger i Huddinge. Huddinge kommun har ett samverkansavtal om socialjouren med Haninge, Botkyrka och Nynäshamns kommuner. Socialjouren har möjlighet att bevilja ekonomiskt bistånd i akuta situationer. Budgeten för 2024 är 3,0 miljoner kronor, vilket är en ökning med 12 procent.

Familjerätt och familjerådgivning har tillsammans en budget om 10,0 miljoner kronor, vilket är en ökning med 10 procent. Familjerådgivningen ingår i valfrihetssystemet lagen om valfrihet, LOV och den preliminära budgeten är 2,6 miljoner kronor.

Flyktingmottagandet avser mottagning av barn och unga. Målsättningen är att verksamheten ska finansieras med statsbidrag från Migrationsverket. Ersättningen för personer under 18 år kommer minska 2024 från 1 300 kronor per dygn till 1 000 kronor per dygn. Budgeten är 1,0 miljoner kronor.

Särskilda satsningar

Satsning, tkr	Budget
Kvalitetsförstärkning av socialtjänsten	20 000

Socialnämnden har fått en budgetförstärkning om 20 miljoner kronor med målsättning att kvalitetssäkra socialtjänstens arbete. Kostnaden för insatser till ungdomar med kriminellt beteende prognostiseras till 15 miljoner kronor mer än budget 2023, kostnader som prioriterar sig själv. Utan budgetförstärkningen skulle de förebyggande verksamheterna som byggts upp behöva monteras ned för att ha en budget i balans.

Budgetförstärkningen möjliggör att omställningsarbetet inom socialtjänsten kan fortsätta. Omställningen till första och andra linjens socialtjänst finns beskrivet under rubriken "Effektiviseringsarbetet".

Extern finansiering

Sökt bidrag, tkr	Ansökt 2024	Erhållet 2024	Budgeterat 2024	Nämndmål
Förstärkt föräldraskapsstöd	0	0	1 227	Fler barn och vuxna tar del av förebyggande insatser i ett tidigt skede
Personligt ombud	0	0	1 185	Fler barn och vuxna tar del av förebyggande insatser i ett tidigt skede
Stärka kommunernas arbete med att hjälpa våldsutsatta att ordna stadigvarande boende	559	0	0	Vuxna upplever en förbättrad situation efter beviljat stöd från socialtjänsten
Summa	**559**	**0**	**2 412**	

Information om vilka statsbidrag som finns att söka för 2024 är inte känd när verksamhetsplanen för 2024 skrivs. Statsbidragen i tabellen ovan är kända men beloppen som är inräknade i budget kan komma att förändras när besked från beslutande myndigheter kommer.

Investeringar

Nämndens investeringar

Projekt	Tidigare beslutat / nytt beslut	Reinvestering / nyinvestering	Investering 2024, tkr
Oförutsedda investeringar		Nyinvestering	800
Summa			**800**

Socialnämndens investeringsbehov uppgår till 0,8 miljoner kronor 2024. Investeringarna avser främst inventarier.

Nämndens lokalprojekt

Lokalprojekt, tkr	Totalbudget	Upparbetat	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Summa lokalprojekt					

Inga kända lokalprojekt är planerade för 2024.

Intern kontroll

Struktur för nämndens internkontrollarbete

Nämnden har det yttersta ansvaret för att säkerställa att verksamheten utförs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har fastställt samt att följa gällande lagar, förordningar och regler. Genom att ha en god internkontroll säkerställer nämnden att verksamheterna fungerar som de ska och åstadkommer det som är planerat att göra för att uppnå målen. När risker hanteras på ett strukturerat sätt minskas risken för oönskade händelser.

Internkontrollplanen utgör en plan för hur denna översyn och säkerställande av verksamheten ska genomföras. Arbetet är inriktat på att säkra kvaliteten, upprätthålla budgetramarna och följa en målstyrning.

Den interna kontrollen av kvaliteten i arbetet följs strategiskt i arbetet med processer och rutiner enligt *ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete.* Det inkluderar kontinuerliga riskanalyser, förbättringsåtgärder samt löpande och systematiska kontroller för att säkra verksamheternas kvalitet. Kvalitetsarbetet involverar alla nivåer i organisationen och den sammanfattade informationen redovisas i nämndens kvalitetsplan och kvalitetsberättelse.

I samband med verksamhetsplaneringen för kommande år, identifierar även nämndens verksamheter risker som är kopplade till att uppnå nämndens mål, de utmaningar som lyfts till nämndens yttrande på inriktningsärende och eventuella ekonomiska risker. Riskerna analyseras, värderas och viktas utifrån sannolikhet för inträffande av risken och potentiell konsekvens och planerar för riskreducerande åtgärder. Därefter planeras åtgärder som syftar till att minska dessa risker. Förvaltningsledningen tar hänsyn till riskvärdena och prioriterar vilka risker som är mest kritiska och bör inkluderas i nämndens internkontrollplan. På detta sätt säkerställs att de mest betydelsefulla riskerna adresseras och hanteras på ett strukturerat och effektivt sätt.

Systematiska kontroller är ett viktigt verktyg för att säkerställa att de implementerade arbetsmetoderna och åtgärderna, som är kopplade till risker och olika processer, följs noggrant. Dessa kontroller används även för att övervaka nivån av relevanta indikatorer som nämnden har identifierat som viktiga. När dessa indikatorer har nått önskade målvärden är det viktigt att fortsätta övervaka dem för att säkerställa att de bibehålls på en konstant och önskvärd nivå.

Åtgärder för att minska identifierade risker

Mål / process	Risk	Riskåtgärd
2.1. Informationsförvaltning	Risk att arkiverade handlingar förstörs på grund av brister i arkivlokalen på Gymnasietorget	Åtgärder för att minska fukten behöver sättas in om Socialförvaltningen inte kan flytta från Gymnasietorget 1, vilket planeras för.

Åtgärder utifrån rekommendation från revision eller annan extern granskning

Revision/Granskning	Risk/bakgrund	Riskåtgärd
Revisionsrapport: Granskning av kommunens hantering av riktade stadsbidrag **Diarienummer** SN 2023/1892	KPMG har av kommunens revisorer fått i uppdrag att granska kommunens hantering av riktade stadsbidrag. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023. Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och granskade nämnder har säkerställt att den interna kontrollen vad gäller hantering av riktade stadsbidrag är tillfredsställande och tillräcklig.	Upprätta arbetsordning och förtydliga vem som fattar beslut om stadsbidrag inom respektive verksamhetsområde

Plan för uppföljning och insyn

Kommunfullmäktige beslutar utifrån bestämmelserna i Kommunallagen 10 kap. 8 § (lag 2019:835) att varje nämnd ska utarbeta en årlig plan för hur nämndernas externa verksamheter ska följas upp.

När en privat utförare har fått uppdraget att utföra en kommunal insats ska kommunen kontrollera och följa upp verksamheten. Utöver måluppfyllelse ska varje nämnd även följa upp de avtal som nämnden tecknat med privata utförare samt de uppdragsbeskrivningar som överenskommits med verksamheter i kommunens egen regi när de agerar i konkurrens med privata utförare.

Socialförvaltningens plan för uppföljning, stöd och kontroll gäller de verksamheter inom vård- och omsorgsnämnden samt socialnämnden där beslut fattas att tillämpa lagen om valfrihetssystem (LOV). Uppföljningen omfattar även de verksamheter där ramavtal samt direktupphandling inom lagen om offentlig upphandling (LOU) tillämpas samt för entreprenadavtal inom vård och omsorgsområdet. Dessa redovisas i bilagd *Socialförvaltningens plan för uppföljning, stöd och kontroll 2024–2026.* Planen är treårig och uppdateras årligen.

Planen för uppföljning redovisas årligen till nämnden i samband med beslut om nästkommande års verksamhetsplan med budget. Redovisning av genomförd uppföljning redovisas i respektive nämnds delårsrapport 2 samt i verksamhetsberättelsen.

I uppföljningsplanen anges på vilket sätt uppföljning och kontroll kommer att genomföras samt när avtals- och kvalitetsuppföljning kommer att genomföras de kommande tre åren.

Planen anger även övriga dialogformer och stöd som kommer att genomföras under 2024. Dialoger kan exempelvis handla om övergripande återkoppling av uppföljningar samt stöd kring brister som uppföljningarna belyser för olika utförare.

Källförteckning

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Indikatorer	Källa/Kolada-ID
Huddinge är trivsamt och tryggt för alla invånare	Fler barn och vuxna tar del av förebyggande insatser i ett tidigt skede.	Totala volymen barn, ungdomar och familjer som nås av tidiga insatser och det förebyggande arbetet *	Egen mätning. Data matas in på enheten förebyggande och uppsökande 0–20 år, till delårsrapporter och helår (KB/VB)
		Antal besök inom socialpsykiatrins förebyggande öppna insatser **	Hämtas från manuell statistik och mätning. Data matas in på vuxensektionen till delårsrapporter och helår (KB(/VB)
		Antal personer som får stöd genom personligt ombud eller deltar i de förebyggande aktiviteterna inom öppenvård beroende utan biståndsbeslut ***	Hämtas från manuell statistik och mätning. Data matas in på vuxensektionen till delårsrapporter och helår (KB/VB)
	Socialtjänsten förebygger rekrytering till kriminella nätverk	Andelen ungdomar som utretts utifrån aktualiseringsorsak grov kriminalitet som påbörjat insats (%)	Egen mätning - Procapita. Data matas in på barn- och ungdomssektionen till delårsrapporter och helår (KB/VB)
		Andel vuxna som fullföljt insats för att lämna en kriminell bana (%) *	Egen data. Data matas in på beroende- och avhopparenheten till delårsrapporter och helår (VB/KB).
		Antal vuxna som påbörjat insats för att lämna en kriminell bana *	Egen data. Data matas in på beroende- och avhopparenheten till delårsrapporter och helår (VB/KB).

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Indikatorer	Källa/Kolada-ID
		Antal vuxna som vuxenenheten tagit kontakt med i sitt uppsökande arbete mot kriminalitet *	Egen data. Data matas in på beroende- och avhopparenheten till delårsrapporter och helår (VB/KB).
		Andel ungdomar som aktualiserats utifrån grov kriminalitet och som fullföljt insatsen	Egen mätning - Procapita. Data matas in på barn- och ungdomssektionen till delårsrapporter och helår (KB/VB)
Huddinges välfärd håller hög kvalitet	Barn, ungdomar och familjer upplever en förbättrad situation efter beviljat stöd från socialtjänsten	Egen brukarundersökning barn- och ungdomsvård IFO - förbättrad situation, andel (%) *	Egen undersökning. Data matas in på barn- och ungdomssektionen till delårsrapporter och helår (VB/KB).
		Egen brukarundersökning barn- och ungdomsvård IFO vårdnadshavare - förbättrad situation, andel (%) *	Egen undersökning. Data matas in på barn- och ungdomssektionen till delårsrapporter och helår (VB/KB).
		Egen undersökning - Andel ärenden där insats påbörjats under utredningens gång vid oro om våld (runt eller mot barn) (%) *	Egen mätning. Sammanställning av verksamhetsanalytiker utifrån extrakt ur verksamhetssystemet. Data matas in på barn- och ungdomssektionen till delårsrapporter och helår (VB/KB). OBS! Mätningen avser påbörjat insatser under utredningens gång.
		Egen undersökning - Barn utsatta för våld som haft insatser i öppenvård och som efter avslutad insats uppnår målet med insatsen, andel (%)	Egen undersökning - kvalitetsindikator Data matas in på barn- och ungdomssektionen till delårsrapporter och helår (VB/KB).
		Egen undersökning - Ungdomar 13-20 år som görs delaktiga i utformningen av utredningen eller insatsen, andel (%)	Egen undersökning - kvalitetsindikator Data matas in på barn- och ungdomssektionen till delårsrapporter och helår (VB/KB).
		Egen undersökning - Ungdomar som fått insats för sitt missbruk inom öppenvården och som vid avslutad kontakt är drogfri, andel (%)	Egen undersökning. Data matas in på barn- och ungdomssektionen till delårsrapporter och helår (VB/KB).
	Vuxna upplever en förbättrad situation efter beviljat stöd från socialtjänsten	Egen brukarundersökning - Vuxna som haft insats på grund av våld i nära relation som upplever en positiv förändring av sin våldsutsatthet, andel (%)	Egen undersökning. Data matas in på enheten mot våld i nära relationer till delårsrapporter och helår (VB/KB).
		Egen brukarundersökning - missbruksvård - förbättrad situation, andel (%)	Egen mätning. Data matas in på vuxensektionen till delårsrapporter och helår (VB/KB).

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Indikatorer	Källa/Kolada-ID
		Brukarbedömning boendestöd SoL - Brukaren får den hjälp hen vill ha, andel (%) (Socialpsykiatri)	Egen beräkning utifrån Kolada U26421 Resultat omfattar enbart boendestöd för brukare som har boendestöd enligt SoL inom socialpsykiatrins målgrupper. Data matas in på förvaltningsnivå av verksamhetsanalytiker per år (KB/VB). Analystext skrivs av vuxensektionen. Resultat innefattar både egen regin och privata utförare. Koladamåttet rör: Antal personer med boendestöd SoL som har svarat Ja på frågan Får du den hjälp du vill ha hemma? dividerat med samtliga personer med boendestöd SoL som har besvarat frågan. Svarsalternativen var Ja, Ibland, Nej. Undersökningen är ej en totalundersökning varför resultatet för en kommun kan vara baserat på ett mindre antal brukares svar, dock minst fem. För en del kommuner ingår brukare i både kommunens egen regi och annan regi (privat/ideell), för en del endast brukare i egen regi och för andra endast brukare i annan regi. Undersökningen har genomförts med ett webbaserat verktyg för enkäter, anpassat till personer med funktionsnedsättning. Källa: SKR:s undersökning om brukares uppfattning av kvalitet inom verksamheter för personer med funktionsnedsättning.
		Andel vuxna som fullföljt insats för sitt beroende (utifrån tolvstegs programmet)	Egen mätning- Procapita Mäter genomförd insats-tolvstegsprogrammet inom öppenvården
Minska klimatpåverkan	Socialnämnden minskar sina utsläpp av växthusgaser	Fordon med förnyelsebara drivmedel i fordonsflottan (%)	Data från kommunstyrelsens förvaltning, fordonscontroller
Huddinge kommun har en sund och uthållig ekonomi	Huddinges individ- och familjeomsorg har en sund och uthållig ekonomi	Budgethållning socialnämnd (%)	Ekonomisystem Agresso (LIS) Data matas in på nämndnivå av ekonomienheten.
Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare	Chefer och medarbetare bidrar till en god verksamhet i ständig utveckling	Personalomsättning (%) inom myndighetsutövningen BoU	Heroma egen uträkning. Data rapporteras på nämnnivå av HR-enheten till delårsrapporter och helår (VB).
		Sjukfrånvaro, totalt (%)	Heroma LIS Data matas in på nämndnivå av HR-enheten till delårsrapporter och helår (VB).

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Indikatorer	Källa/Kolada-ID
		HME, totalt (%)	Egen undersökning som jämförs med SKR databas